

РЕЦЕНЗІЯ

**доктора юридичних наук, професора Собакаря А.О.
на дисертацію Ніколенко Дар'ї Миколаївни на тему «Кримінальна
відповідальність за незаконне заволодіння транспортним засобом»,
поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії за
спеціальністю 081 Право**

Актуальність цього дослідження полягає в тому, що значення транспорту в нашому житті в умовах стрімко зростаючого рівня автомобілізації сучасного суспільства і, відповідно, вимог щодо належного використання, визначають науковий і практичний інтерес до проблеми кримінальної відповідальності за транспортні кримінальні правопорушення.

Одним із серйозних завдань є забезпечення надійного захисту інтересів суспільства від злочинних посягань на безпеку руху та експлуатацію транспорту, до яких відноситься незаконне заволодіння транспортним засобом. Актуальним є також завдання визначення заходів боротьби з даним кримінальним правопорушенням, де суспільна небезпека характеризується тим, що незаконне заволодіння перешкоджає законному власнику здійснювати свої права на використання і розпорядження транспортним засобом.

Поширеність діянь подібного роду також представляє значну небезпеку для нормального розвитку нашого суспільства. За даними статистичної інформації за 2019-2023 роки, розміщеної на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора, можна встановити, що дане кримінальне правопорушення належить до одного з найпоширеніших серед правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту. Так, наприклад, у 2019 році частка кримінальних правопорушень, передбачених ст. 289 КК України, серед загальної кількості кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту становила більше 50 %. Однак, варто зазначити, що станом на 2023 рік було зареєстровано найменшу за 10 років кількість повідомлень про діяння, які містять ознаки кримінального правопорушення, передбаченого ст. 289 КК України.

Отже, вказані показники підтверджують соціальну обумовленість даного кримінального правопорушення, зокрема типовість і достатню поширеність антигромадської поведінки, динаміку суспільно небезпечних діянь. а також надає теоретичні та практичні рекомендації, спрямовані на вдосконалення ст. 289 КК України.

Зазначене підтверджує особливу актуальність обраної авторкою теми, своєчасність даного дослідження, його теоретичне та прикладне значення. Результати дослідження є важливими як для теорії кримінального права, так і для законодавчої та правозастосовної діяльності.

Ознайомлення з дисертацією надає підстави для певної загальної оцінки роботи. Авторкою було проведене самостійне дослідження наукової проблеми, присвяченій удосконаленню теоретичних та законодавчих положень по застосуванню ст. 289 КК України.

Вивчення поданих Ніколенко Д.М. матеріалів дисертації та наукових праць, дає підстави стверджувати, що нею проведено ґрунтовний аналіз теми, актуальної в теоретичному та законодавчому плані, сформульовані обґрунтовані висновки і пропозиції, що виносяться на захист. Дисертація оформлена згідно з вимогами, які пред'являються до роботи такого рівня, відповідає державним стандартам. Обсяг основного тексту дисертації відповідає встановленим нормативам. Наукові положення в тексті дисертації за формою викладу дохідливі, у смисловому значенні взаємопов'язані. Структура, зміст, послідовність, взаємозв'язок підрозділів дисертації спрямовані на реалізацію основної мети дослідження.

Належними є законодавча та доктринальна бази дослідження поняття зброя в кримінальному праві. Обґрунтованість положень, сформульованих у дисертації, підтверджується якісним аналізом наявних літературних джерел.

Послідовність, взаємозв'язок розділів та підрозділів дисертації відповідають визначеним завданням, спрямовані на реалізацію визначеної авторкою мети дослідження. Безпосередньо зміст розділів (підрозділів) дисертації доповнюють один одного, містить результати аналізу стану

наукових теоретичних досліджень, міжнародно-правових аспектів, проблем чинного кримінального законодавства, спрямовані на обґрунтування найважливіших, як на думку авторки, проблем.

За змістом дисертаційна робота Дар'ї НІКОЛЕНКО на тему «Кримінальна відповідальність за незаконне заволодіння транспортним засобом», представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії повністю відповідає спеціальності 081 «Право» (08 – Право).

Звертаючи увагу на значимість та наукову цінність наукової новизни та висновків дисертантки, слід звернути увагу на ряд положень дисертації, які носять дискусійний характер і потребують додаткової аргументації під час публічного захисту, а саме:

1. Безумовно засвідчуючи практичне значення отриманих результатів, бажано оформити відповідні довідки та акти впровадження. Це ж стосується емпіричної бази дослідження та її використання в роботі.

2. У роботі, досліджуючи предмет злочину, передбаченого ст. 289 КК України, авторка приділила недостатню увагу новим видам транспортних засобів з електричним двигуном, якими часто незаконно заволодівають. На жаль, відсутня дискусія про їх віднесення чи не віднесення до транспортних засобів або просто до предметів корисливих посягань.

Зазначені зауваження та побажання не впливають на загальне позитивне уявлення про роботу, не зменшують її наукової новизни та практичної значимості і тому не є перешкодою для її представлення в спеціалізовану раду для офіційного захисту.

Незважаючи уваги на те, що роботі притаманні деякі недоліки які характерні будь-якій самотійній науковій праці, вони не впливають на загальну позитивну оцінку даної роботи, слід констатувати, що подане на рецензування дисертаційне дослідження **Дар'ї НІКОЛЕНКО** на тему «Кримінальна відповідальність за незаконне заволодіння транспортним засобом» є завершеною науковою працею, підготовлене на достатньому високому рівні, зміст якого відповідає вимогам Порядку присудження

ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44, а її авторка – Ніколенко Дар'я Миколаївна – заслуговує на присудження їй наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Рецензент –

**Завідувач кафедри
адміністративного права і процесу
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
доктор юридичних наук, професор**

Андрій СОБАКАРЬ

Підпис Собакаря А.О. засвідчую:

**Проректор
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
доктор юридичних наук, професор
Заслужений діяч науки і техніки України**

Олександр ЮНІН

